

ПРИЛОЖЕНИЕ
по чл. 17, ал. 2 от ПМС № 494/2024 г.
към Указания за предоставяне на
допълващо финансиране за изпълнение
на СВОМР от ПОС 2021-2027 г.

ДОПЪЛВАЩО ФИНАНСИРАНЕ
ОТ ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 г. КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР
на МИГ - ПОПОВО

(наименование на Местната инициативна група)

Приложението се попълва към стратегията на МИГ в съответствие с представената стратегия за ВОМР за финансиране от ЕЗФРСР, изведените приоритети и цели за развитие на територията и утвърдените от Ръководителя на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. Указания за предоставяне на допълващо финансиране за изпълнение на стратегиите по подхода ВОМР с ресурс от ПОС 2021-2027 г.

В стратегията може да се включи или само една или и двете допустими мерки по ПОС 2021-2027 г., една за приоритет „Отпадъци“ и една за приоритет „Биологично разнообразие“ от програмата, съобразно спецификата и нуждите на съответната местна общност, както следва:

- 1. Приоритет „Отпадъци“, специфична цел: „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“ – мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“;*
- 2. Приоритет „Биологично разнообразие“, специфична цел: „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“ – мярка „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие“..*

Информацията се попълва поотделно за всяка отделна мярка.

- 1. Наименование на мярката:** *(избира се между посочените по-горе мерки)*

Мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“

- 2. Приоритет по ПОС 2021-2027 г.:** *(посочва се приоритетът, релевантен към съответната мярка - или приоритет „Отпадъци“, или приоритет „Биологично разнообразие“)*

Приоритет „Отпадъци“

3. **Специфична цел от ПОС 2021-2027 г.:** *(попълва се специфичната цел, съответстваща на мярката по съответния приоритет)*

Специфична цел: „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“

4. **Цел на мярката:** *(представя се обосновка защо мярката е необходима за местната общност, към какви местни специфики/проблеми е насочена, какви са очакваните резултати и ползи за територията, както и ефектът от подкрепата за територията на МИГ, какъв е приносът ѝ за постигане на приоритетите/целите на стратегията и съответствието ѝ към одобрен общински/регионален стратегически / програмен /планов документ. Ако обосновката се съдържа в анализа към стратегията или в самата стратегия, се указва документа, страницата, разделът, точката и т.н.);*

Цел на мярката: Да се подобри системата за устойчиво управление на отпадъците на територията на МИГ Попово чрез насърчаване на дейности за предотвратяване на отпадъци, разделно събиране, рециклиране, повторна употреба и оползотворяване, с цел опазване на околната среда, подобряване на качеството на живот и изграждане на екологично отговорни местни общности.

Мярката е необходима на местната общност, за да се:

- Повиши капацитета на местните власти и населението в областта на разделното събиране и рециклиране;
- Стимулира провеждането на образователни и информационни кампании за намаляване на отпадъците.

Местни специфики и проблеми, към които е насочена мярката:

1. **Ниско ниво на разделно събиране на отпадъци:** В много населени места на територията на МИГ Попово липсва достатъчно добре развита система за разделно събиране на отпадъци, като резултат от това значителна част от отпадъците не се оползотворяват, а се депонират на нерегламентирани места.
2. **Неефективно управление на органични отпадъци:** Няма достатъчно капацитет за обработка на органични отпадъци чрез компостиране или други методи на оползотворяване, което води до загуба на ценни ресурси и замърсяване на околната среда.
3. **Липса на информираност сред населението:** Жителите на територията на МИГ Попово често не са добре информирани за ползите от разделното събиране и рециклирането на отпадъци, както и за начините за намаляване на отпадъците, които генерират.
4. **Ниски нива на екологична осведоменост в местните общности:** Много домакинства и предприятия не разполагат с достатъчна информация за възможностите за намаляване на отпадъците, както и за начините за намаляване на тяхното въздействие върху околната среда.

Очаквани резултати и ползи за територията:

1. **Повишена екологична осведоменост сред местното население:**
 - Образователни кампании, насочени към информираност за важността на разделното събиране и рециклирането.

- Обучение на населението относно устойчивото управление на отпадъците, което ще доведе до намаляване на замърсяването и опазване на природните ресурси.
- 2. **Намаляване на отпадъците на депата и подобряване на качеството на живот:**
 - Намаляване на обема на отпадъците, депонирани на нерегламентирани места, което ще намали замърсяването на водите, въздуха и почвата.
 - Създаване на по-чисти и по-здравословни условия за живот в населените места.

Ефект от подкрепата за територията на МИГ - Попово:

1. **Социален ефект:**
 - Подобряване на качеството на живот и здравето на жителите, чрез намаляване на замърсяването и осигуряване на чиста и здравословна среда;
 - Повишаване на социалната отговорност и ангажираност на местните общности в процесите на опазване на околната среда и устойчивото управление на природните ресурси.
2. **Екологичен ефект:**
 - Намаляване на замърсяването на почвите, водите и въздуха чрез ефективно управление на отпадъците и рециклирането;
 - Постигане на по-висок процент на рециклиране и намаляване на количеството отпадъци, депонирани в регионалните депа.

Принципи на съответствие с приоритетите на стратегията:

Мярката за управление на отпадъците е в съответствие с основните приоритети на Стратегията за местно развитие на МИГ Попово, включително:

- **Опазване на околната среда:** Подобряване на екологичното състояние на територията чрез намаляване на отпадъците, стимулиране на рециклирането и интегрирането на устойчиви практики за управление на отпадъците.
- **Социална инклузия и устойчиво развитие:** Подкрепа за социалното включване и активно участие на местните общности в екологичните инициативи, с акцент върху образованието и информираността за устойчивото управление на отпадъците.

Съответствие с одобрени стратегически и програмни документи:

1. **Общински стратегически документи:**
 - План за интегрирано развитие на Община Попово за периода 2021 – 2027 г. в контекста на управлението на отпадъците и опазването на околната среда.
 - Програми за подобряване на инфраструктурата и екологичните стандарти в региона.
2. **Регионални и национални програми:**
 - Национална стратегия за управление на отпадъците (2020-2024 г.).
 - Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони, подкрепящ екологични инициативи в селските региони.

Мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“ ще има пряко и положително въздействие върху околната среда, икономиката и социалната структура на територията на МИГ - Попово, като допринася за постигането на основните цели на стратегията и националните приоритети за устойчиво развитие.

Местните специфики са описани и в т. 5.5 Управление на отпадъците на стр. 52 и 53 от СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА „МИГ – ПОПОВО“ ЗА ИЗВЕЖДАНЕ НА НУЖДИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.

5. **Целева група или групи:** *(представя се пояснение как са определени целевите групи, как са идентифицирани местните проблеми и потребности на тези групи, които мярката адресира)*

Целева група - населението от населените места/община на територията на МИГ - Попово.

Процесът на идентифициране на проблемите и потребностите на целевите групи е базиран на:

- Анализ на данни от местните власти и агенции: Преглед на съществуващите данни за генерирането на отпадъци, включително информация за количеството депонирани отпадъци, степента на рециклиране и наличните съоръжения за управление на отпадъците.
- Оценка на наличната инфраструктура за събиране и рециклиране на отпадъци.
- Проучване на нуждите на местните общности: Събрани мнения от местни жители, предприятия и институции относно проблемите, свързани с отпадъците и тяхното управление.
- Проведени срещи с представители на местни и регионални организации за обсъждане на съществуващите трудности и нуждата от подкрепа.
- Консултации с ключови заинтересовани страни:
- Срещи с представители на местни власти, училища, неправителствени организации и екологични групи, за да се идентифицират специфичните нужди и да се поставят акценти върху местните екологични и социални проблеми.
- Преглед на планове за управление на отпадъците, като част от общински и регионални стратегии и програми.

Мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“ е насочена към решаване на следните местни проблеми и потребности:

1. Повишаване на информираността и образованието:

- Реализиране на информационни кампании и образователни програми, насочени към населението относно разделното събиране, рециклиране и намаляване на отпадъците.
- Обучения за местните предприятия относно устойчивото управление на отпадъци и еко-иновативни практики.

2. Участие на местните общности:

- Активно включване на местните жители в процеса на управление на отпадъците чрез стимулиране на публично-частни партньорства и участие в инициативи за опазване на околната среда.

6. **Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ** *(описват се конкретни местни специфики и обстоятелства, които обосновават необходимостта от изпълнение на мярката)*

Мярката е адресирана към ключовите местни проблеми, като липса на ефективни системи за управление на отпадъците, неадекватна инфраструктура и липса на информираност сред населението. Чрез системно ангажиране на целевата група и повишаване на осведомеността и относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението, мярката ще допринесе за значително подобрене на екологичното състояние на територията на МИГ - Попово и повишаване на качеството на живот за местните жители.

Няколко фактора в контекста на управлението на отпадъците очертават местните специфики, които обосновават необходимостта от изпълнението на мярката на територията на МИГ – Попово:

1. **Географска обосновка:** МИГ Попово обхваща множество малки населени места с различни екологични и инфраструктурни нужди. Територията е със специфични предизвикателства по отношение на разделното събиране на отпадъци, което налага таргетирана подкрепа за тези населени места.
2. **Обем на генерираните отпадъци:** Въпреки че общината е с преобладаващо селскостопански характер, **миксираните отпадъци и органичните отпадъци** от домакинствата, както и отпадъците от МСП, генерират значително натоварване на околната среда. Проблемите с неефективното управление на тези отпадъци налагат спешни интервенции.
3. **Социални и икономически фактори:** Част от населението в селските райони на общината е възрастно, с ограничени възможности за достъп до информация и образователни програми относно устойчивото управление на отпадъци, което изисква специализирана подкрепа.
4. **Ниска степен на информираност и участие:** Населението в малките населени места и предприятията в региона не са достатъчно ангажирани с иновации в управлението на отпадъците, включително разделното събиране, рециклиране и компостиране. Така целевата група е широко обхваната, за да се насърчи активно участие в екологични инициативи.
7. **Допустими типове бенефициенти** *(посочват се допустими бенефициенти за изпълнение на мярката и обосновка за избора им; при предвидено партньорство се представя пояснение защо същото е необходимо)*

Допустими бенефициенти:

- *Общини;*
- *Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).*

По приоритет „Отпадъци“ партньорството е задължително, когато бенефициент не е община. В този случай партньорът трябва да е общината/общините, към чието население са насочени дейностите. Партньорът/партньорите трябва да отговарят на изискванията за допустими бенефициенти. Партньорствата не е необходимо да бъдат регистрирани в съда, но правата и задълженията между страните по кандидатстване и изпълнение на мярката следва да бъдат уредени в споразумение.

В допълнение:

- допустимите бенефициенти/партньори „Общини“ трябва да са от състава на съответната МИГ;
- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда. Практически опит в областта на отпадъците, кръгова икономика, устойчиво развитие е предимство при оценяването.
- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в който е подадено проектното предложение и да бъдат със седалище и адрес на управление в община от състава на съответната МИГ, а когато ЮЛНЦ кандидатства чрез клон, същият следва да е със седалище и адрес на управление в община от състава на съответната МИГ.

Пояснение на необходимостта от партньорство между Община Попово и НПО

Планираното партньорство между Община Попово и неправителствена организация (НПО) в рамките на мярката „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“ е необходимо и стратегически обосновано поради следните причини:

1. Комбиниране на капацитет и опит

- Общината разполага с административен, логистичен и институционален ресурс, както и с възможности за достигане до местното население, училища и обществени институции.
- НПО партньорът има експертиза, опит и ресурси в сферата на:
 - екологично образование и комуникация;
 - провеждане на обучения, кампании и обществени събития;
 - създаване на материали, адаптирани за различни целеви групи (деца, земеделци, уязвими групи).

Партньорството позволява синергия между управленска и експертна компетентност, като съчетава административната стабилност на общината с гъвкавостта и полевия опит на НПО.

2. По-широко териториално и социално покритие

- Общината има формален достъп до образователни и социални институции, което улеснява включването на целевите групи.
- НПО традиционно работи с уязвими общности и млади хора, като има доверие сред местното население и натрупани контакти с читалища, доброволци и местни медии.

Чрез партньорството се гарантира, че мярката реално ще достигне до най-необхванатите групи, вкл. малките населени места и ромски общности.

3. Устойчивост и мултиплициращ ефект

- Партньорството ще осигури създаване на дълготрайни образователни и комуникационни ресурси – постери, брошури, видео, уроци, които могат да бъдат използвани и след приключване на проекта.
- НПО може да продължи инициативи с доброволци и дарения, а общината – да интегрира подхода в политиките си (напр. общински екоплан, работа с училища и детски градини).

4. Съответствие с добри практики и изисквания на програми

- ВОМР подходът насърчава партньорство между публичния и гражданския сектор;
- Национални и европейски документи препоръчват участие на НПО в мерки за осведоменост, образование и участие на местно ниво.

8. **Допустими дейности** (*представя се описание на допустимите дейности, обосновани спрямо спецификата на територията, на целевите групи и на техните потребности и необходими за реализацията на мярката*)

Допустимите дейности по тази мярка, включват

- Организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
 - Разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
 - външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);
 - Ролбанери;
 - Излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
 - излъчвания в регионални телевизионни канали;
 - Публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
 - Онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
 - Публикации в социални медии;
 - Публикации в регионални печатни медии;
 - Разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за системата за управление на битовите отпадъци на ниво населено място/община/регион за управление на отпадъците; за практическите възможности за разделно събиране на отпадъци и за предотвратяване образуването на битови отпадъци, препоръчително с фокус върху биоразградимите отпадъци (в т.ч. хранителни и зелени), за повишаване на общественото самосъзнание за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци, и др.
 - Рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланието);
 - Алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уъркшопи и други.
- Когато бенефициентите възлагат дейности, свързани с доставки и услуги на трети лица, те са длъжни да провеждат състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове (по смисъла на параграф 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз), което гарантира, че на ниво изпълнител подпомагането не представлява държавна помощ.

9. **Бюджет на мярката** (*посочват се финансовите параметри – обща стойност на мярката в рамките на съответната стратегия и индикативен размер за потенциални проекти (вкл. максимална стойност)*)

Обща стойност на мярката – 100 000 лева.

Максималният интензитет на помощта е до 100% от общата стойност на допустимите разходи, като е допустимо и съ-финансиране от бенефициентите.

В рамките на Стратегията за ВОМР с допълващо финансиране от ПОС 2021-2027 г. по приоритет „Отпадъци“ ще се финансира един проект.

„Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027“.

10. Показател за резултат (посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането)

Показател за резултат*:

- Лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта – 800.

Базова стойност:

- 0 бр.

Целева стойност:

- 800 лица.

Описание на начина за постигане на целевата стойност:

Целевата стойност ще бъде постигната чрез реализирането на широкомащабна информационна и разяснителна кампания, насочена към повишаване на осведомеността сред населението и заинтересованите страни относно устойчивото потребление, принципите на кръговата икономика, управлението и мониторинга на отпадъците.

Основните дейности ще включват:

- Организиране на информационни събития (семинари, дискусии, уъркшопи) в различни населени места;
- Провеждане на образователни инициативи в училища и обществени институции;
- Излъчване на медийни и онлайн кампании;
- Разпространение на печатни и дигитални информационни материали.

По време на кампанията ще бъдат използвани достъпни и интерактивни формати, целящи активно включване на целевите групи. Акцент ще бъде поставен върху практическите ползи от устойчивите навици и модели на потребление, както и значението на повторната употреба, рециклирането и намаляването на отпадъците.

Източници на информация при отчитане:

- Регистрационни форми и присъствени списъци от проведени събития;
- Отчети за проведени кампании и достигнати аудитории (включително от онлайн платформи, социални мрежи и медийни партньори);
- Брой разпространени информационни материали и канали на разпространение;
- Анкети за обратна връзка и оценка на информираността преди/след кампаниите;
- Документи от изпълнители и подизпълнители, ангажирани с дейностите по комуникация и информираност.

* На ниво процедура по реда на чл. 26 от ЗУСЕФСУ, УО на ПОС ще включи и други приложими за проектните предложения индикатори (показатели). Настоящият показател за резултат е единствено за целите на Стратегията за ВОМР.

1. Наименование на мярката: *(избира се между посочените по-горе мерки)*

Мярка „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие“

2. Приоритет по ПОС 2021-2027 г.: *(посочва се приоритетът, релевантен към съответната мярка - или приоритет „Отпадъци“, или приоритет „Биологично разнообразие“)*

Приоритет „Биологично разнообразие“

3. Специфична цел от ПОС 2021-2027 г.: *(попълва се специфичната цел, съответстваща на мярката по съответния приоритет)*

Специфична цел: „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“

4. Цел на мярката: *(представя се обосновка защо мярката е необходима за местната общност, към какви местни специфики/проблеми е насочена, какви са очакваните резултати и ползи за територията, както и ефектът от подкрепата за територията на МИГ, какъв е приносът ѝ за постигане на приоритетите/целите на стратегията и съответствието ѝ към одобрен общински/ регионален стратегически /програмен /планов документ. Ако обосновката се съдържа в анализа към стратегията или в самата стратегия, се указва документа, страницата, разделът, точката и т.н.);*

Цел на мярката: Да се повиши информираността, ангажираността и екологичната култура на местното население, институции и икономически субекти относно опазването на биологичното разнообразие, чрез изпълнение на дейности, заложи в национални, регионални и Местната общност в територията на МИГ Попово живее в директна зависимост от природните ресурси – земеделие, гори, пасища, водни тела и други. Биологичното разнообразие в района е ценен, но уязвим актив, който страда от:

- Недостатъчна осведоменост на жителите относно значението на биоразнообразието;
- Липса на връзка между икономическото развитие и природосъобразното поведение;

- Ниско ниво на общественото участие в опазването на околната среда;
- Пасивност на институциите и образователните структури в екологичното възпитание;
- Недостатъчно популяризирани мерки от стратегически документи, свързани с биоразнообразието (напр. планове за управление на защитени зони по Натура 2000, Плана за опазване на биологичното разнообразие и др.).

Затова мярката отговаря на нуждата от:

- активиране на местната общност по темата;
- изграждане на устойчиви познания и нагласи;
- подпомагане на устойчиво управление на местните екосистеми чрез образование и информираност.

Очаквани резултати и ползи за територията

- Повишена информираност на населението относно видовете, местообитанията и ползите от тяхното опазване;
- Активизиране на участието на местните училища, читалища и НПО в образователни кампании;
- Подобряване на капацитета на местните институции и общини да прилагат мерки от стратегически документи в сектор „биоразнообразие“;
- Превенция на незаконни и разрушителни практики чрез обучение и ангажираност на местната общност;
- Насърчаване на природосъобразен туризъм и устойчиво земеползване.

Ефект от подкрепата върху територията на МИГ

- Средносрочен ефект: Повишаване на чувствителността и отговорността на населението към природата; подобряване на общественото мнение относно защитените територии и видовете;
- Дългосрочен ефект: Намаляване на антропогенния натиск върху природните ресурси и подобро взаимодействие между природозащита и развитие.

Мярката е съгласувана и съответства с:

- **Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони (2023–2027)** – интервенции в областта на биоразнообразието и обществената осведоменост;
- **План за действие за Националната стратегия за биоразнообразие (2020–2030)** – мярка 3.3. „Повишаване на екологичната осведоменост“;
- Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен регион за планиране от ниво 2
- План за интегрирано развитие на Община Попово за периода 2021 – 2027 г.

Местните специфики са описани и в т. 5.4 Защитени територии и зони стр. 51 и 52 от СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА „МИГ – ПОПОВО“ ЗА ИЗВЕЖДАНЕ НА НУЖДИТЕ НА ТЕРИТОРИЯТА.

5. **Целева група или групи:** *(представя се пояснение как са определени целевите групи, как са идентифицирани местните проблеми и потребности на тези групи, които мярката адресира)*

Целеви групи:

- Населението от населените места/ общини на територията МИГ - Попово;
- Бизнес сектор;
- Ловци и рибари;
- Събирачи на лечебни и други растения;

- Туристически организации;
- Други целеви групи;

Целевите групи по мярката са определени въз основа на:

1. **Социално-демографски анализ** от Стратегията на МИГ Попово (раздел „Анализ на територията“) – населението в общината е с доминиращ селски профил, с висока концентрация на възрастни хора, ниска миграция на младежи и висока заетост в селското стопанство.
2. **Консултации със заинтересовани страни** – по време на обществените обсъждания и допитванията по разработката на стратегията, бяха посочени като ключови участници в мерки, свързани с околната среда:
 - училища и детски градини;
 - местни читалища и НПО;
 - земеделски производители и горски стопанства;
 - млади хора и ученици;
 - уязвими социални групи, живеещи в близост до природни територии.
3. **Функционална връзка с биоразнообразието** – избраните целеви групи имат реално въздействие или потенциал за принос в опазването на природата чрез поведение, земеползване, участие в инициативи и разпространение на знания.

Идентифицирани местните проблеми и потребности на тези групи

1. Липса на информация и знания

- Голяма част от населението няма достъп до структурирана, разбираема информация за значението на биоразнообразието.
- Училищата не провеждат системни образователни дейности за природозащита извън формалната учебна програма.

2. Ниска чувствителност към природните процеси

- Местни земеделски стопани и предприемачи често не осъзнават последиците от дейностите си върху застрашени видове и екосистеми.
- Социално уязвими групи живеят в близост до чувствителни зони, но не са обхванати от програми за ангажираност или информированост.

3. Недостатъчно участие в опазване на околната среда

- Местните институции и гражданите не са включени в наблюдението на биоразнообразието или в практики за опазване (напр. доброволчески акции, образователни кампании).
- Учениците рядко участват в практически дейности извън класната стая (еко-дейности, посещения на защитени зони, грижа за флора/фауна).

Мярката цели да:

- Осигури достъп до образователни и комуникационни ресурси за природозащита (брошури, презентации, видеа, изложби, кампании);
- Провежда обучения и интерактивни дейности за деца, учители, НПО и земеделци, базирани на местни примери и екосистеми;
- Включи местната общност в наблюдение на видове, природни инициативи и доброволчество;
- Насърчи поведение в хармония с природата чрез културни събития, конкурси, обучения и партньорства.

6. **Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ** (*описват се конкретни местни специфики и обстоятелства, които обосновават необходимостта от изпълнение на мярката*)

Конкретни местни специфики и обстоятелства, обосноваващи необходимостта от изпълнение на мярката:

1. Природна среда с висока екологична стойност

Територията на МИГ Попово обхваща райони с богато биологично разнообразие и наличие на:

- **Защитени зони по Натура 2000** – гори, влажни зони, открити терени, които са дом на редки и застрашени растителни и животински видове;
- **Ценни екосистеми** – тревни съобщества, речни коридори, селскостопански ландшафти с екологични функции (опрашване, почвено плодородие, регулиране на водния режим).

Тези ресурси са **ключови за екосистемните услуги**, които поддържат поминъка в региона (земеделие, пчеларство, туризъм), но **същевременно са уязвими** на човешко въздействие и липса на опазващо поведение.

2. Реални заплахи за биоразнообразието в региона

Наблюдават се редица **регионално специфични екологични рискове**, които обосновават нуждата от мярката:

- **Интензивни земеделски практики**, включително употреба на пестициди, премахване на живи плетове и разораване на пасища;
- **Ниска степен на осъзнаване сред земеделците** за екологичните последствия от дейностите им;
- **Изсичане на самозараснали дървета и незаконна сеч**, водещи до фрагментиране на местообитания;
- **Загуба на знание за местните видове**, особено сред младите поколения.

3. Население с ниско ниво на информираност и участие

- Специфики, касаещи местната общност;
- Образователни институции с ограничен ресурс и програми, насочени към опазване на природата;
- Възрастна и социално уязвима част от населението, често с ограничен достъп до информация;
- Млади хора с ниска ангажираност към местни екологични теми, липса на доброволчески екологични инициативи;
- Недостатъчна роля на местните читалища и НПО в реализиране на екологични кампании.

4. Липса на интегрирани местни действия и ресурси

Въпреки наличието на планови документи на национално и регионално ниво (напр. Планове за управление на защитени зони), **на местно ниво няма систематизирани действия**, които:

- да повишат осведомеността на гражданите,
- да ги ангажират в дългосрочни природозащитни процеси,
- да свържат биоразнообразието с качеството на живот и местната идентичност.

7. **Допустими типове бенефициенти** (*посочват се допустими бенефициенти за изпълнение на мярката и обосновка за избора им; при предвидено партньорство се представя пояснение защо същото е необходимо*)

- *Общини;*
- *Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).*

По приоритет „Биологично разнообразие“ партньорството е допустимо, като партньорствата не е необходимо да бъдат регистрирани в съда, но правата и задълженията между страните по кандидатстване и изпълнение на мярката следва да бъдат уредени в споразумение. В допълнение:

- допустимите бенефициенти/партньори „Общини“ трябва да са от състава на съответната МИГ.
- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва:
 - о да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда. Практически опит в областта на опазването на биологичното разнообразие ще е предимство при оценяването. ЮЛНЦ следва да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в който е подадено проектното предложение.
 - о да бъдат със седалище и адрес на управление в община от състава на съответната МИГ, а когато ЮЛНЦ кандидатства чрез клон, същият следва да е със седалище и адрес на управление в община от състава на съответната МИГ.

Пояснение на необходимостта от партньорство между Община Попово и НПО

Планираното партньорство между Община Попово и неправителствена организация (НПО) в рамките на мярката „Повишаване на осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него“ е необходимо и стратегически обосновано поради следните причини:

1. Комбиниране на капацитет и опит

- Общината разполага с административен, логистичен и институционален ресурс, както и с възможности за достигане до местното население, училища и обществени институции.
- НПО партньорът има експертиза, опит и ресурси в сферата на:
 - о екологично образование и комуникация;
 - о провеждане на обучения, кампании и обществени събития;
 - о създаване на материали, адаптирани за различни целеви групи (деца, земеделци, уязвими групи).

Партньорството позволява синергия между управленска и експертна компетентност, като съчетава административната стабилност на общината с гъвкавостта и полевия опит на НПО.

2. По-широко териториално и социално покритие

- Общината има формален достъп до образователни и социални институции, което улеснява включването на целевите групи.
- НПО традиционно работи с уязвими общности и млади хора, като има доверие сред местното население и натрупани контакти с читалища, доброволци и местни медии.

Чрез партньорството се гарантира, че мярката реално ще достигне до най-необхванатите групи, вкл. малките населени места и ромски общности.

3. Устойчивост и мултиплициращ ефект

- Партньорството ще осигури създаване на дълготрайни образователни и комуникационни ресурси – постери, брошури, видео, уроци, които могат да бъдат използвани и след приключване на проекта.
- НПО може да продължи инициативи с доброволци и дарения, а общината – да интегрира подхода в политиките си (напр. общински екоплан, работа с училища и детски градини).

4. Съответствие с добри практики и изисквания на програми

- ВОМР подходът насърчава партньорство между публичния и гражданския сектор;
- Национални и европейски документи препоръчват участие на НПО в мерки за осведоменост, образование и участие на местно ниво.

8. **Допустими дейности** *(представя се описание на допустимите дейности, обосновани спрямо спецификата на територията, на целевите групи и на техните потребности и необходими за реализацията на мярката)*

Допустимите дейности по тази мярка, включват

- Организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
- Разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
- Външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);
- ролбанери;
- Излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
- излъчвания в регионални телевизионни канали;
- публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
- Онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
- Публикации в социални медии;
- Публикации в регионални печатни медии;
- Разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за опазване на биологичното разнообразие на територията на населеното място/ общината/ МИГа; заплахите за него; практическите възможности за адресиране на тези заплахи от страна на съответната целева група; повишаване на общественото самосъзнание за опазване на биологичното разнообразие в Натура 2000 или извън екологичната мрежа и др.
- Рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланията);
- Алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уъркшопи и други.

Когато бенефициентите възлагат дейности, свързани с доставки и услуги на трети лица, те са длъжни да провеждат състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове (по смисъла на параграф 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския

съюз), което гарантира, че на ниво изпълнител подпомагането не представлява държавна помощ.

9. Бюджет на мярката (посочват се финансовите параметри – обща стойност на мярката в рамките на съответната стратегия и индикативен размер за потенциални проекти (вкл. максимална стойност)

9.1. Общ бюджет на мярката: 100 000 лв.;

9.2. Интензитет: 100 % безвъзмездна финансова помощ;

9.3. Минимална (ако е приложимо) стойност на проекта: Неприложимо.;

9.4 Максимална стойност на проекта: 100 000 лв.

„Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027“.

10. Показател за резултат (посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането)

Показател за резултат*:

- Лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта – 500 брой.

Базова стойност:

- 0 бр.

Целева стойност:

- 500 лица

Описание на начина за постигане на целевата стойност:

Целевата стойност ще бъде постигната чрез провеждането на информационно-образователни дейности, насочени към опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и природните ресурси на територията на МИГ Попово. Проектът предвижда организиране на кампании за повишаване на осведомеността сред населението, както и включване на местни общности, млади хора, ученици, земеделски производители и други заинтересовани страни в различни събития – открити уроци, екологични форуми, инициативи за почистване и залесяване, обучения и др.

Тези дейности ще се проведат в партньорство с местни училища, НПО, институции и медии, за да се гарантира широк обхват и ефективност. Ще бъдат използвани и интерактивни

подходи – образователни игри, презентации, информационни материали, както и комуникация чрез социалните мрежи и местни медии.

Източници на информация при отчитането:

- Присъствени списъци от събития и обучения;
- Регистрационни форми и декларации за участие;
- Снимков материал и протоколи от инициативите;
- Отчети на изпълнителите/партньорите по проекта;
- Данни от информационната кампания (брой достигнати лица чрез медийни и дигитални канали);
- Анкети за обратна връзка и оценка на ефективността на дейностите.

* На ниво процедура по реда на чл. 26 от ЗУСЕФСУ, УО на ПОС ще включи и други приложими за проектните предложения индикатори (показатели). Настоящият показател за резултат е единствено за целите на Стратегията за ВОМР.